

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Allerede i nogle Aar har Ministeriets Opmærksomhed været rettet paa det grønlandske Kirke- og Skolevæsens Tilstand. Det fremgik nemlig stedse tydeligere af de Beretninger, som Ministeriet hvert Aar modtager fra samtlige Missionærer og indfødte Præster i Grønland, at det vilde være ønskeligt paa flere Punkter at udvide de hidtil hafte Rammer for Virksomheden i Kirke og Skole, og Ministeriet modtog da ogsaa i stigende Tal fra forskellige Egne af Landet Forslag fra Missionærerne til nye Foranstaltninger til Fremme af det kirkelige Liv og til Forbedring af Skoleundervisningen. Tiden maa nu ogsaa sikkert være kommen til ikke blot at tage disse Forhold op til samlet Overvejelse — det er sket tidligere, jfr. nedenfor —, men til at søge opnaaet et praktisk Resultat ved at føre ud i Livet de Forslag til Udvidelse af Missionens Virksomhed i Grønland, som i Tidernes Løb ere blevne staaende som Resultater af Overvejelserne og det praktiske Livs Erfaringer.

Efter Grundlöven er der overhovedet ikke givet almindelige organisatoriske Bestemmelser om Grønlands Kirke- og Skolevæsen, idet hele Ordningen endnu hviler paa den kgl. Resolution af 27. December 1844. Det fremgaar af dennes Motiver (Kollegialtidende for 1845 Pag. 65 ff.), at det daværende kgl. Missionskollegium, under hvilket den grønlandske Mission indtil Kollegiets Ophævelse i 1859 henhørte, til Kancelliet havde indsendt en Beretning, hvorefter Kirke- og Skolevæsenets Tilstand i Grønland den Gang ikke var saa god, som ønskeligt var, fornemmelig paa Grund af Utilstrækkeligheden af de Ressourcer, der stode til Raadighed. Missionskollegiet fremsatte derfor forskellige Forslag til Ophjælpning af Tilstanden.

I første Række fremhævede Kollegiet Nødvendigheden af en Forbedring i Missionærenes Kaar, der lode meget tilbage at ønske, hvoraf Følgen var, at det var meget vanskeligt at faa det tilstrækkelige Antal duelige Kandidater til Ansættelse i Grønland, og i Forbindelse hermed Ønskeligheden af, at der fandt en Udligning Sted i den hidtil opstillede Forskel mellem gifte og ugifte Missionærer med Hensyn til Tjenestetiden, saavel som af Genindførelsen af den

tidligere fulgte Regel, at Alumnerne ved det herværende grønlandske Seminarium forinden deres Udnævnelse til Missionærer ansattes 1 à 2 Aar som Medhjælpere hos en ældre Missionær for derved at uddanne sig for deres Kald, samt af, at Missionariaternes Antal, der indtil 1791 havde været 10, men siden det nævnte Aar, da en Række Indskrænkninger fandt Sted, kun havde været 6, blev forhøjet til 8. Ogsaa Tanken om Ansættelse af Provster i Grønland havde været fremme under Kollegiets Overvejelser; men det mentes dog ikke, at Forholdene tillode en fast Oprettelse af saadanne Embeder, hvorimod man mente at maatte tilraade, at der Tid efter anden, naar Omstændighederne tillode det, beskikkedes Provster i Grønland.

Med Hensyn til de indfødte Grønlændere, der lige fra Hans Egedes Tid havde været anvendte som Kateketer (Lærere og ikke præsteviede Medhjælpere for Missionærerne), fremsatte Kollegiet det vigtige Forslag, at der for at skaffe disse en bedre Uddannelse skulde oprettes tvende Seminarier, et ved Godthaab og et ved Jakobshavn, hvert paa 8 Elever, saaledes at Bestyrelsen overdroges vedkommende Missionær mod et Lønningstillæg af 500 Kr., hvorhos det forventedes, at enkelte Missionærer desuden privat vilde vedblive at uddanne Kateketer. Kollegiets Forslag om Forhøjelse af de grønlandske Kateketers Løn mentes derimod at kunne udsættes, indtil der blev Tale om at ansætte Kateketer, der vare uddannede paa de nyoprettede Seminarier.

En anden meget vigtig Tanke blev ligeledes berørt af Kollegiet, nemlig Uddannelse og Ansættelse af indfødte Grønlændere som Præster; men som Kulturtilstanden i Grønland den Gang var, mente man dog ikke at kunne træffe Foranstaltninger til Tankens Iværksættelse. Det fremgaar imidlertid af Motiverne, at man allerede den Gang var klar over, at Udviklingen maatte gaa denne Vej, og at dette vilde være et virksomt Middel til at fremme Grønlændernes aandelige Vel.

Endelig foreslog Missionskollegiet, at Posten som Lektor i det grønlandske Sprog, hvis Forretninger bestode i at undervise de vordende Missionærer i Grønlandsk, at